

ročník I.

sobota 29. května 2021

Turnovský drahokam * Maloskalská noc nebude, zato výstava
Sedmihorské léto: Javory i No Name * Železný Brod: Historie zachycená na skle
Recepty krkonošských hospodyněk * Obchvat Jičína * Hořice: Smetanovy sady
Šrámkova Sobotka * Prosečská rozhledna * Latinská babička * Detektoring

Sýkořice – momentka z výletu

Milý čtenáři!

Škoda, že nemáme ministra přes počasí.
Toho bych teď odvolával každéj tejden!

*** Turnovský drahokam** je prestižní loutkářskou přehlídkou Libereckého kraje a Českého ráje. Pořádá ji loutkářský soubor Na Židli Turnov za podpory města, kraje i ministerstva kultury.

Třicátý první ročník se koná v náhradním termínu, bohužel opět s vyloučením veřejnosti, jen pro soutěžící a pozvané loutkáře, 5. června v městském divadle. Některé pohádky uvedené na Turnovském drahokamu uvidíte na prázdninové akci *Loutkáři dětem* na Dlaskově statku v Dolánkách. V rámci přehlídky bude slavnostně uvedena v život malá publikace s přehledem jednotlivých ročníků

včetně fotografií *Třicet turnovských drahokamů*.

Přehlídky se zúčastní jednotlivci i soubory z Hodkovic nad Mohelkou, Jablonce nad Nisou, Lázní Bělohrad, Jaroměře, Chlumce nad Cidlinou, Hradce Králové a duo z Prahy.

*** Galerie Granát v Turnově** uvádí od 1. června výstavu Karla Janáka *Květinové motivy*.

Karel Janák se narodil v roce 1938 v Prostějově. V roce 1956 se Karel Janák přestěhoval do Českého ráje, kde se stal členem Klubu výtvarníků amatérů. Účastnil se výtvarných seminářů, které vedli například Miloš Janků, Vladimír Komárek, Václav Žatečka nebo Zuzana Loukotová-Kadlecová.

Rád vzpomíná na období 60. a 70. let, kdy jezdil na Frýdštejn na plenérová malování s Ladislavem Karouškem.

Po rozpadu Klubu se pan Janák stal členem Sdružení výtvarníků České republiky (1990) pro jehož členy každoročně organizuje plenérové malování v Českém ráji a je mluvčím Sdružení v Turnově.

Karel Janák se zabývá hlavně krajinomalbou někdy i s figurálními doplňky. Svá díla vytváří v tematických souborech. Jeho grafika obsahuje kromě kreseb tužkou nebo tuší převážně linoryty, ale i tisky. Občas se věnuje i řezbářským pracím.

Kromě účasti na skupinových výstavách uvedl se i samostatně v Lominici, Jičíně, Turnově, Mnichvě Hradišti, Prostějově i jinde.

Janákova výstava v Galerii Granát je plánována do 29. července.

Galerie Granát na náměstí Českého ráje (otevřeno: pondělí 10 – 12,30 a 13 – 17; úterý až pátek 9 – 12,30 a 13 – 17 hodin) celoročně vystavuje granátové šperky.

Dozvíte se o granátu mnohé zajímavosti ve výkladu odborného průvodce o těžbě a zpracování českého granátu, uvidíte ukázky broušení českého granátu a zlatnických profesí, vidět můžete i jeden z největších českých granátů o průměru 7,5 mm vážící 0,7gramu.

*** V sobotu 29. května** proběhne *Dětská pout'* na Valdštejně. V předhradí bude flašinetář, historický kolotoč i stánky s řemeslnými a regionálními výrobky. Hrad nabídne malé divadelní představení pro děti i výtvarné dílny pod záštitou *Centra pro rodinu Náruč*. Program na Valdštejně je v rámci běžného vstupného.

turnovsko

*** MALÁ SKÁLA – Letošní Malostranská noc nebude!**

„Je to pro nás těžké rozhodnutí, ale bohužel musíme letošní ročník festivalu Maloskalská noc zrušit. I přes současné rozvolňování nejsou stanovené podmínky pro pořádání kulturních akcí ideální. Do 14. 6. jsou sice povolené akce do 1000 osob, ale bohužel pouze na sezení a bez možnosti jakéhokoli prodeje občerstvení. A vyžadovat po návštěvnicích festivalu náhubek i při předložení negativního testu, apod. opravdu nebudeme. Festivaly jsou o svobodě a volnosti, užít si je plnými doušky a to vám bohužel letos nabídnout nemůžeme,“ uvedli pořadatelé.

Tak snad 4. června 2022...

- Loužnický zpravodaj – [mimochodem oslavenec, má 16. narozeniny!](#)

*** Maloskalská Galerie Josefa Jíry ad. zvou** na výstavu Johany Střížkové, nazvanou *Velká kyslíková událost*, která bude zahájena v sobotu 29. května v 17 hodin Galerii Josefa Jíry na Boučkově statku v Malé Skále.

Výtvarnice Johana Střížková se narodila 31. prosince 1984 v Jablonci nad Nisou a vystudovala postupně Střední škola reklamní tvorby v Praze, AVU u profesorů Miloše Šejna, Veroniky Bromové a Jiřího Příhody, dále byla na stáži v *Cooper Union School* v New Yorku a měla rezidentní program *Mecico City of foundation Fonka*. Od roku 2006 měla 16 sólových výstav (*Liberec, Praha, Ostrava, Berlín, Kutná Hora*) a mnoho společných s dalšími výtvarníky. Výstava *Velká kyslíková událost*

bude na Boučkově statku v Malé Skále otevřena denně - kromě pondělí – mezi 11. a 17. hodinou do 18. června 2021.

SEDMIHORKY – Hudební a divadelní *Sedmihorské léto* je v Českém ráji oblíbenou stálicí, která tradičně přináší kvalitní letní kulturu pro místní i turisty. Ani letos tomu nebude jinak a *Sedmihorské léto* své brány otevře již podvanácté při celkem 14 samostatných akcích.

Stejně jako každý rok - v programu si najde každý to své - milovníci hudby a slovenštiny si na Sedmihorském létě vůbec poprvé užijí slavnou a oblíbenou kapelu No Name, nebo dvě legendy v jeden večer najednou, kdy vystoupí Jiří Pavlica s Hradišťanem a Hana a Petr Ulrychovi s kapelou Javory Beat.

Ve svém živlu budou vyznavači divadelních přestavení. Letos totiž oblíbený festival připravil více divadel, kdy na jevišti mohou diváci zažít v oblíbených divadelních kouscích skvělé herecké hvězdy, jako jsou Jaroslava Kretschmerová, Ondřej Havelka, Petr Kostka, Jaroslav Satoranský, Miroslav Vladyka, Václav Kopta, Barbora Munzarová, Josef Dvořák, Markéta Hruběšová, Tereza Kostková, Nela Boudová a mnoho dalších.

Pro milovníky pohybu je již popáté připravena víkendová akce *Jóga kemp* v Českém ráji, která se tradičně odehraje na druhé scéně – v nádherné klidné zahradě Penzionu Recall pod hradem Trosky. Týden na to pak na stejném místě milovníci hudby,

dobrého jídla a inspirace budou moci poprvé zažít *SpoluFest kemp*.

Poslední novinkou, kterou letošní *Sedmihorské léto* připravilo, bude 6. srpna Oldies party s podtitulem české a světové hity, které nehasnou. Půjde o taneční retro večer s velkoplošnou projekcí a hudbou od 60. do 90. let. Moderaci a vstupy bude mít na starost známý a oblíbený Vladimír Hron, o hudební mix se postará DJ Harry.

PROGRAM: SEMDIHORSKÉ LÉTO 2021

- 24. 6. – BEN & MATEO**
- 1. 7. – BENÁTKY POD SNĚHEM**
- 6. 7. – ZLOČIN V POSÁZAVSKÉM PACIFIKU**
- 15. 7. – JAVORY & HRADIŠŤAN**
- 17. – 18. 7. – JÓGA KEMP**
- 23. – 25. 7. – SPOLUFEST CAMP**
- 3. 8. – NO NAME**
- 5. 8. – S PYDLOU V ZÁDECH**
- 6. 8. – OLDIES PARTY**
- 12. 8. – HRDINOVÉ**
- 19. 8. – ÚHLAVNÍ PŘÁTELE**

24. 8. – SATURNIN
26. 8. – SEX NOCI SVATOJÁNSKÉ
2. 9. – LOLLIPOPZ

TURNOVSKO / JIČÍNSKO – Z Hradce do Liberce už nebudou jezdit České dráhy. Na trať v půli prosince zamíří Arriva. Společnost cestujícím slibuje moderně zařízené vagony, pití zdarma nebo třeba přístup k sítím wifi. Soukromý dopravce nabídl státu podle ministra dopravy Karla Havlíčka lepší podmínky než České dráhy, uvedl Krkonošský deník.

Osobně mám z téhle zprávy hrůzu. Dřív jezdily z Turnova do Prahy České dráhy, přistavovaly řadu vagonů; když trasu převzala Arriva, přijely na nádraží dva ubohé vagónky a bylo si sotva kde sednout.

KARLOVICE - SEDMIHORKY – Obec Karlovice hodlá pronajmout prostory Bowlingového centra, které je vybaveno 4 závodními dráhami typu Brunswick, bar, restauraci a prostory s ubytovací kapacitou. Smlouva má být na pět let. Přihlášky se podávají do neděle 31. května, takže asi nic...

lomnice n. p.

Lomnice se chystá na dopravní velezádrhel. Patrně od 1. června bude uzavřena silnice kolem viaduktu a tudíž nebude možné tudy projet do Nové Vsi a do Jičina.

Linkové autobusy budou jezdit přes Košov a Kyje. Objízdná trasa bude vyznačena přes Jilemnici a Novou Paku, na Novou Ves od Jičina přes Syřenov. Lomnická radnice se snaží vyjednat objížd'ku pro vozy do 3,5 tuny přes Chlum. Byla by jednosměrná, se semaforem, a nebude značena jako oficiální objížd'ka. „Ve spolupráci s obcí Nová Ves se také snažíme řešit přístup místních do a z Nové Vsi tzv. *Hrobkou*. Podrobnosti dojednáváme a o podmínkách bude informovat následně,“ uvedl místostarosta Zdeněk Rajm.

Nepříjemnou skutečností bude po zahájení uzavírky faktická nepřístupnost sběrného dvora: „Od pátku 4. června bude dočasně zřízeno sběrné místo ve Rváčovské ulici v areálu bývalé správy silnic (čp. 816). Sběrné místo bude v omezeném režimu nahrazovat sběrný dvůr, bude provozováno ve stejných otevíracích hodinách, jako jsou občané zvyklí, ale velmi apelujeme na občany a firmy, aby ho využívali pouze v nezbytných situacích.“

semily

*** Na Ostrově v Semilech** se 12. června (10 – 17 hodin) bude konat běh pro neziskovou organizaci Domácí hospic 14 pomocníků. Základní trasou je jedno kolečko po ostrově, délka 740 m. Každý účastník si sám určí počet koleček, které uběhne nebo ujde.

*** Divadlo v červnu bude!** 10. června od sedmi hodin v sále KC Golf Semily se bude hrát několikrát odložené představení *Nalevo od výtahu*.

Po dlouhé pauze kulturu v Semilech odstartuje francouzská situační komedie, ve které všechno začne, jako v mnoha dobrých inscenacích, zabouchnutými dveřmi. Hlavní postavou je Yan, výtvarník - tichý, klidný, plachý a spořádaný muž, kterého má konečně, po celých měsících tajného zbožňování, navštívit v bytě vdaná Florence. Decentní setkání se však v důsledku náhod a nedorozumění, vznikajících kvůli chorobně žárlivému sousedovi a jeho mladičké manželce, mění ve sled zdánlivě absurdních situací. Jedná se o velkou hereckou příležitost pro Romana Vojtku a další role ztvární: Kristýna Kociánová, Jiří Ployhar, Jana Tabrea, Vilém Udatný, Lenka Zbranková, Zdeněk Rohlíček. Vstupné je 350 korun.

MONKEY BUSINESS NA KOZÁKOVĚ **19. června, 20:00**

Koncert bude probíhat na louce přímo na Kozákově. Budou zajištěny i svozové autobusy a pokapela na dohrávku večera. To bude ještě upřesněno. Koncert je pořádán v rámci festivalu *Jazz pod Kozákovem* a uskuteční se ve spolupráci s Riegrovou chatou na Kozákově. Monkey Business je popová a funková skupina, kterou založil multiinstrumentalista a producent Roman Holý. V šestičlenné mužské části skupiny nikdy neřešili žádnou personální změnu. Tvoří ji Matěj Ruppert

a Tereza Černochová (zpěv), Roman Holý (klávesy, zpěv), Ondřej Brousek (klávesy), Pavel Mrázek (baskytara), Oldřich Krejčoves (kytara) a Martin Houdek (bicí).

Předprodej už byl zahájen; vstupné v předprodeji: 490,- Kč / na místě 550,-Kč. Předprodej v kanceláři KC Golf, v Turistickém informačním centru Semily a v pokladně Kina Jitřenka. Vstupenky je možno nakupovat i bezhotovostně přes počítačový rezervační systém. Pořadatelé žádají návštěvníky, aby na koncert přišli dostatečně včas (koncert je od 20:00), protipandemická opatření můžou u vstupu zdržovat.

železný brod

MĚSTSKÉ MUZEUM V ŽELEZNÉM BRODĚ BĚLIŠTĚ

HISTORIE ZACHYCENÁ NA SKLE HISTORIA UCHWYCONA NA SZKLE

Výstava skleněných negativů ze sbírek Městského muzea v Železném Brodě,
Muzea Českého ráje v Turnově, Muzea a Pojizerské galerie v Semilech a Muzea keramiky v Boleslavci.

Výstava s názvem Historie zachycená na skle – Skleněné negativy v muzejních sbírkách je jedním z výstupů několikaletého projektu s názvem Brána do světa sbírek, na kterém spolupracuje Muzeum Českého ráje v Turnově s Muzeem keramiky v polském Boleslavci. Součástí projektu byla také spolupráce s Městským muzeem v Železném Brodě, pro které byla v Turnově zdigitalizována jeho sbírka skleněných negativů. Stejně tak bylo učiněno v blízkých Semilech. Práci nově vybudovaného turnovského digitálního pracoviště, které si dalo za prvořadý cíl zpracovat zdejší skleněné negativy, je možné shlédnout na právě prezentované putovní výstavě představující staré obrazy ze Železného Brodu, Semil, polského Boleslavce a práce turnovských fotografů.

Projekt je spolufinancován Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Programu spolupráce INTERREG Česká republika – Polsko 2014–2020.

jilemnice

Prvním divadelním představením v Jilemnici po koronavirové pauze by mohla být v sobotu 5. června komedie Čtyři vraždy stačí, drahoušku v podání Divadélka Ivany Kozubové z Chotěboři. Jedná se o náhradní termín tohoto představení, tak věřme, že ho umožní uvolněnější protiepidemická opatření. Představení vzniklo na motivy filmové komedie z roku 1970, natočené podle scénáře Miloše Macourka a Oldřicha Lipského, kteří se inspirovali detektivní knihou Mrtvým vstup zakázán chorvatského autora Nenada Brixeho.

Sobota 5. 6. 2021, 19:00 v SD Jilm. Vstupné: 100/ 80 Kč.

* Spisovatelka Danka Šárková vydala recepty krkonošských hospodyněk

Výpravná Krkonošská kuchařka spisovatelky Danky Šárkové vyšla na konci února. Autorka v ní shromáždila recepty od krkonošských hospodyněk, které

nazývá kouzelnicemi. Z pokrmů ze základních surovin totiž dokázaly zasytit celou rodinu. Danka Šárková společně s celým týmem osobně vyzkoušela a ochutnala stovky místních receptů. Část z nich najdete v kuchařce s podrobnými návody a fotkami.

Knihu vydalo nakladatelství Anahita.

„Dovolíme si vás všechny pozvat do chalup, statků, horských bud a restaurací, které dodnes vaří krkonošské kyselo, hladkou

ančku, hubovec, žida, muziku nebo třeba rozcuchanou nevěstu. Jsem o generaci starší než holky, co se na knize podílely, a tak jsem moc ráda, že i mladší generace chce zachovat krkonošské tradice, a hlavně recepty. Jsou nejenom chutné, ale většinou i levné a hodně je jich díky nedostatku masa v dobách dávno minulých i vegetariánských,“ uvedla autorka kuchařky Danka Šárková.

○ Zpravodaj města Jilemnice

mnichovo hradiště

Záměr města připravit projekční dokumentaci lávky přes dálnici D10, která by po desetiletích opět propojila dvě části aleje vedoucí na Horku přetnuté dálnicí a usnadnila pohyb mezi městem a místními částmi Dobrá Voda a Lhotice, není nic nového. Věc nyní nabírá konkrétní obrysy – byl vybrán projekční ateliér a přípravy odstartovaly podpisem smlouvy. Projekt po desetiletí diskutované dopravní stavby tak začíná vznikat. Zatím na papíře. Součástí příprav přemostění nejrušnější dopravní tepny v regionu je od první chvíle Nadační fond ŠKODA AUTO. Ten se rozhodl podpořit Mnichovo Hradiště částkou až 1,5 milionu korun, kterou hodlá vynaložit na přípravné práce – na průzkumy, projekční i inženýrskou činnost, jež by měla být završena vydáním stavebního povolení.

Díky nadačnímu fondu se tak projekt, jenž byl dosud spíše snem, začíná stávat skutečnou možností. Zda se v budoucnu stane i realitou a nabídne pěším a cyklistům možnost jak pohodlně překonat dálnici, bude záležet na řadě faktorů, zejména na finančních možnostech města a dostupných dotačních titulech. Předpokládané náklady na vybudování lávky činí 40 milionů korun, možnost financování z jiných zdrojů, než z rozpočtu města, je tak klíčová.

Vzhledem k podpoře propojování obcí s krajinou, budování cyklistických stezek a přemostování dálnic ze strany EU i ČR však rozhodně není nereálná. Nadační fond a město v zimě společně oslovili několik renomovaných architektonických kanceláří a následně vybírali ze čtyř doručených návrhů řešení.

O další spolupráci pak požádali *AP atelier* architekta Josefa Pleskota / FOTO , jednoho z nejrenomovanějších českých architektů, k jehož mimořádným pracím patří třeba revitalizace průmyslového areálu Vítkovických železáren v Ostravě. Společně s touto kanceláří budou na projekci spolupracovat dvě firmy specializující se na mostní konstrukce – Excon a Mott MacDonald CZ. „O výběru ateliéru i mostařů rozhodly jejich referenční zakázky, posuzovali jsme jak projekty společné, tak ty, které jednotlivé firmy realizovaly individuálně. Svou roli hrála rovněž dobrá spolupráce mezi těmito subjekty a Nadačním fondem ŠKODA AUTO na projektu lávky přes Jizeru v Mladé Boleslavi a v neposlední řadě i cena navrhovaného

řešení,“ komentuje výběr Ondřej Šindelář, projektový pracovník městského úřadu.

Radní na svém jednání schválili uzavření smlouvy a doporučili zastupitelstvu uvolnění financí z letošního rozpočtu města na projekční práce ve výši 924 tisíc korun. Ve středu 21. dubna se uskutečnila na místě plánované realizace schůzka architektů, projektantů, nadačního fondu a zástupců města, po níž následoval podpis smlouvy.

○ Martin Weiss, Kamelot; *foto Nový památník Lety*

jičín

JIČÍN - ROBOUSY / VALDICE – V úterý byl otevřen severovýchodní obchvat Jičína II/286 Robousy – Valdice.

Přípravy trvaly skoro patnáct let a stavba víc než dva. Vybudování 3,5 kilometru dlouhého úseku stálo přes 200 milionů korun. Silnici nyní čeká zkušební provoz.

Zatímco kraj byl investorem, město Jičín mělo na starosti jednání s vlastníky o výkupu pozemků. Bylo nutné jednat i s vlastníky, kteří dlouhodobě žijí v zahraničí. Podepisování smluv bylo nutné řešit přes reprezentativní orgány českého státu v cizích zemích. Na těchto jednáních se podíleli zaměstnanci městského úřadu, významný podíl má na nich ovšem stávající místostarosta města Jičína Petr Hamáček.

Pozemky podchycené smlouvami byly poté přeproávány kraji a ten tak mohl připravit vypsání veřejné zakázky. Tu po výběrovém řízení zrealizovala firma *M - Silnice*, především její jičínský závod.

Nový silniční tah vyvede velkou část tranzitní dopravy z centra města.

foto: KH kraj

*** Město Jičín pořídilo 10 pevných a 10 mobilních informačních panelů.** Ty statické jsou rozmístěny po městě a budou pojednávat o zajímavých lokalitách. Mobilní panely poslouží pro venkovní expozice.

Město je již vyzkoušelo na výstavu *Albrecht z Valdštejna – velký stavebník 1621 - 1634*, která byla k vidění v dubnu na Valdštejnově náměstí. Nyní je najdeme na stejném místě a tentokrát pojímají expozici k 150. výročí založení průmyslové školy. Panely zakoupily Technické služby města Jičína za skoro 352 tisíc korun.

Panely poslouží pro rozvoj kultury a cestovního ruchu. Mobilní panely budou sloužit nejenom pro expozice pořádané městem, ale i pro další subjekty. Aktuální výstava o průmyslové škole naznačuje, jak bude

zápůjčka vypadat. Rada města nyní schválila *Pravidla pro přenechávání mobilních venkovních panelů do užívání*. Stanovují, že minimální doba pro přenechání je 7 dní, maximální 1 měsíc. Poskytnout je možno 1 až 10 panelů. Pravidla rozdělují použití na společenské kulturní a na komerční výstavy, kdy pro první zmíněné jsou panely k dispozici bezplatně, pro komerční využití je pronájem oceněn na 600 Kč za panel a den.

o MÚ Jičín

jičínsko

ŽELEZNICE – Muzeum v Železnici na červen a červenec plánuje výstavu *Drátované radosti* Martiny Hradecké a Blanky Myškové. Uvidíte zde drátované skleněné ozdoby, svícny, vázy, keramiku, zápichy i drátované šperky. Výstava je prodejní.

KONECCHLUMÍ – Dlouho chátrající pozůstatky středověké tvrze v Konecchlumí se nyní snad konečně dočkají rekonstrukce. Před třemi roky je od soukromníka vykoupila obec za asi 900 tisíc, informoval *Jičínský deník*. Za kulturní památku byl špejchar, jak sýpce místní říkají, prohlášen v roce 1992 s tím, že jde o významný gotický objekt s dochovanými architektonickými detaily a výzdobou. Z původní tvrze se nejspíš zachoval pouze portál v zadní části objektu.

Nabízí se možnost zřídit tu galerii Vladimíra Komárka – jeho křížová cesta je ostatně chloubou zdejšího kostela.

Zdroj: Interregion Jičín

hořice

Smetanovy sady, založené na počátku minulého století, jsou jedinečnou přírodní galerií hodnou města kamenné krásy. Naši předkové na ně byli náležitě hrdí, jak dosvědčovali i mí rodiče, kteří se do Hořic přistěhovali v 50. letech minulého století. Platí to i dnes?

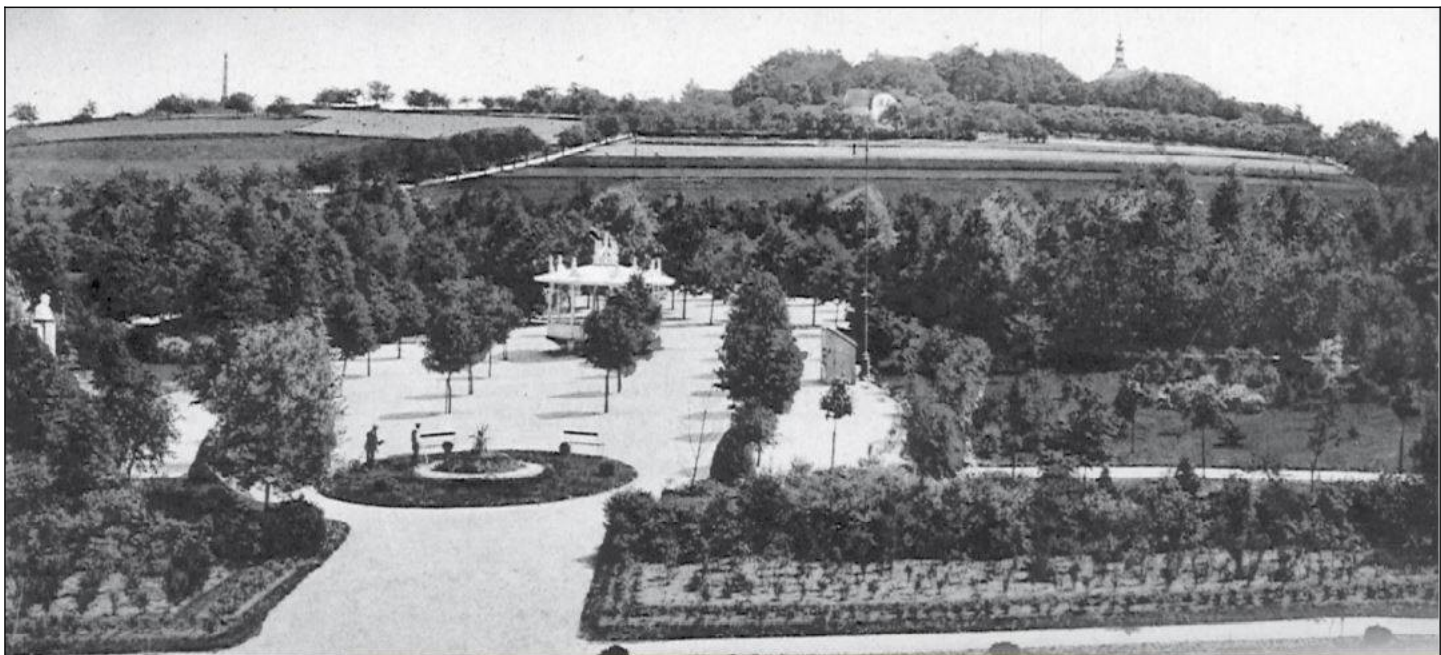
Jak to všechno začalo? Dne 19. ledna 1889 vystoupil na valné hromadě hudebního spolku *Dalibor* jeho tehdejší předseda Josef Fejfar, pozdější významný hořický starosta a veterinář, s myšlenkou postavit ve městě pomník Bedřichu Smetanovi. Návrh byl přítomnými s nadšením přijat a okamžitě se ustavil i přípravný pomníkový výbor, jemuž bylo svěřeno nejen provedení předběžných prací, ale zejména shromáždění potřebného kapitálu.

Už první sbírka vykonaná mezi přítomnými vynesla neuvěřitelných 93 zlatých! V průběhu dalších let byly podnikány sbírky a benefiční akce nejen v Hořicích, ale i v dalších městech. Peníze se scházely sice pomalu, avšak už 3. ledna 1894 bylo na valné schůzi *Dalibora* konstatováno, že finanční situace již dovoluje přikročit ke zřízení pomníku.

Ještě před vypsáním veřejné soutěže však bylo třeba vyřešit otázku budoucího umístění pomníku. Tehdy se poprvé objevuje myšlenka na založení Smetanových sadů, s níž opět přichází Josef Fejfar. Smetanovy sady byly původně zamýšleny jako velké sady městské a za tímto účelem byla svolána schůzka zástupců města a osmnácti hořických spolků. Její účastníci však nepochopili velikost myšlenky

a s námitkou, že ve městě jsou potřeba důležitější věci, se rozešli. Spolek *Dalibor* se však myšlenky nevzdal a vrátil se k ní znovu na valné hromadě následujícího roku, kde bylo odhlasováno založit sady, byť skromnějších rozměrů, vlastními silami. Nebyla to situace jednoduchá, neboť znamenala další starosti se sháněním potřebného kapitálu na zakoupení pozemku i na vlastní založení parku.

Byl proto založen zvláštní spolek s názvem *Daliborův spolek pro zřízení sadů Smetanových v Hořicích*. Díky podnikavosti a uvážení hospodaření spolku se podařilo v poměrně krátké době získat prostředky a zakoupit pole na západním úpatí Gothardu. Část takto získaného pozemku pak byla odprodána hořické obci pro postavení obecné školy Na Daliborce, jejíž název dodnes upomíná na spojitost s hořickým hudebním spolkem. V únoru 1900 pak vypsali *Daliborův spolek* soutěž na nejlepší návrh sadů a 18. března uspořádal výstavku došlých plánů, při níž mohli návštěvníci vložением hlasovacího lístku ocenit vystavené návrhy. První cenu získal Julius Krýsa, majitel technického závodu pro zřizování sadů a zahrad v Praze, druhá byla přiručena Aloisi Arnoldovi, zahradníku arcivévody Františka na Konopišti.

Přestože Krýsův návrh počtem hlasů zvítězil, bylo uznáno, že Arnoldův plán lépe vyhovuje místním poměrům a byl tedy zvolen s drobnými úpravami k realizaci. Vlastní zřízení sadů pak bylo svěřeno Krýsovu závodu v Praze s podmínkou dokončení do **31. května 1901**, tedy přesně před 120 lety.

V květnu 1900 byla konečně vypsána i soutěž na Smetanův pomník, ze které vzešel jako vítězný návrh profesora sochařské školy Mořice Černila. V létě roku 1903 se nově založené sady spolu s novostavbou obecné školy Na Daliborce staly dějištěm slavné *Výstavy českého severovýchodu*, při níž byl slavnostně odhalen pomník Bedřicha Smetany. Celkové náklady na pořízení Smetanových sadů a mistrova pomníku dosáhly neuvěřitelné částky 20 tisíc korun a hudební spolek *Dalibor* je odevzdal do vlastnictví a péče města bez jakýchkoliv dluhů a břemen. Smetanovy sady se měly podle záměru zakladatelů stát v budoucnu Slavínem,

v němž by byly umístěny pomníky slavných Hořičanů a dalších významných osobností českého národa. Už v době konání výstavy bylo v sadech instalováno pozoruhodné sousoší *Husité na stráži* a později sem přibýly pomníky Antonína Dvořáka, Petra Maixnera, Mikoláše Alše a Juro Jánošíka i slavný Šalounův Krakonoš. I když Smetanovy sady prodělaly ve své více než stoleté historii řadu změn, patří tato přírodní galerie k nejkrásnějším místům v Hořicích a slouží nejen k odpočinku zdejších obyvatel, ale i jako cíl vycházek návštěvníků města. Procházíme-li pod klenbou korun staletých stromů a mijíme kamenné svědky minulosti, měli bychom se s úctou a pokorou sklonit před tímto velkolepým dílem našich předků a zachovávat a chránit je i pro generace příští.

○ Oldřiška Tomíčková, městské muzeum, Hořický zpravodaj

sobotka

* Šrámkova Sobotka – v lukách nebo on-line, každopádně se potkáme

Letošní Šrámkova Sobotka, festival českého jazyka, řeči a literatury, se bude konat **3. – 10. července 2021**. Už nyní je hotová nabídka dílen, ze které můžete vybírat. „Přestože v tuto chvíli nemáme představy o budoucích opatřeních, jsme rozhodnutí festival uskutečnit,“ říká Lada Blažejová, členka přípravného výboru Šrámkovy Sobotky.

foto MÚ Sobotka

Letošním tématem festivalu je folklor – k němu se váže nejen tradiční cyklus dopoledních odborných přednášek, ale i náplň různorodých jazykových a interpretačních dílen. V dílně literárního překladu z angličtiny se budou frekventanti věnovat duchařským historkám, v dílně překladu z němčiny pověstem a pohádkám ze Sudet.

Nebude chybět ani tradiční tvůrčí psaní nebo recitační dílny nebo storytelling. Festival je „family friendly“ – rodiče mohou absolvovat dílny pro dospělé a zároveň si být jisti, že jejich děti tráví čas smysluplně a bezpečně. Proto je i spektrum dílen pro děti velmi široké. Nabídka je přizpůsobena nejen věku (od předškolních po náctileté), ale i různorodosti zájmů.

Kromě každoročního „dramat’áku“ budou moci děti navštěvovat dílny storytellingu nebo tvůrčího psaní, což jsou letošní novinky. Registrace na festival je spuštěna od poloviny dubna na webových stránkách

<https://sramkovasobotka.cz>, kde zatím naleznete souhrn všech dílen. Průběžně jsou zde doplňovány i informace o programu festivalu – vedle odborných přednášek připravujeme také řadu besed, výstav, autorských a scénických čtení, divadel a koncertů.

jablonecko

* Prosečská rozhledna – oáza klidu, ale i hudby

Na Prosečském hřebeni v Jizerských horách se nalézají chata a rozhledna Nad Prosečí. Rozhledna, otevřená roku 2010, byla několik let nepřístupná a chátrala. Od léta 2018 se o ni stará nový majitel. Vyhlídka se vypíná na hřebeni mezi Jabloncem nad Nisou, Prosečí nad Nisou a Vratislavicemi nad Nisou ve výšce 593 metrů nad mořem.

„Mnozí si pamatují popularitu chaty v předrevolučních dobách. Byla oblíbeným výletním místem, o sobotách tam hrávaly country kapely a pravidelně se konal

hudební festival Godyho memoriál. Dnes je tu velmi pěkná nová restaurace s výhledem do údolí, ale vzpomínky na bývalou chatu jsou pro pamětníky stále živé," říká Květa Vinklátová, náměstkyně libereckého hejtmána.

Rozhledna má bohatou historii. Původní dřevěná šestimetrová věž postavená v roce 1892 *Německým horským spolkem* nevydržela roku 1901 zásah blesku.

Rozhlednu vybudovanou v roce 1908 *Jabloneckým horským spolkem* podle projektu architekta Rudolfa Hemmricha zase strhl silný vítr roku 1921.

Turistickou chatu na hřebeni postavil v roce 1928 Konrád Hübner a *Jablonecký Horský spolek* k ní roku 1932 přistavěl rozhlednu novou, tentokrát kamennou, opět podle projektu Rudolfa Hemmricha. Po vystoupení po 105 schodech do výšky 28 metrů lze spatřit na protějším kopci rozhlednu Císařský kámen, zauhlovací věž ve Vratislavicích nad Nisou, Ještěd, Liberec, ale také část Jablonce nad Nisou.

o Jan Mikulička, Liberecký kraj

4.-13.6.2021

CHATA
PROSEČ

KONCERTY NA KOPCI

START: 19.00

4.6.	ZNOUZECTNOST	350,-
5.6.	<i>Mňága a Žďorp</i>	500,-
6.6.	<i>Mňága a Žďorp</i>	500,-
10.6.	XAVIER BAUMAXA	350,-
13.6.	PRAGO UNION	350,-

SUPPORT LIFELINES

1. REZERVUJTE NA TEL.: 739 219 695
2. KUPTE LÍSTEK NA CHATĚ PROSEČ
3. OBJEDNEJTE A VYZVEDNĚTE PŘES „VSTUPENKY“ NA FB UDÁLOSTI

VSTUPENKY SI VYZVEDNĚTE V JABLONCI N.N. NA ADRESE:
REALITNÍ KANCELÁŘ CENTRUM S.R.O. MÍROVÉ NÁMĚSTÍ 490/12

RYCHNOV u JABLONCE N/N – Město už několik let připravuje projekt *Tilia* – *– integrované městské centrum služeb.* „Konečně máme dokončený projekt pro zhotovení stavby a vydané stavební povolení,“ oznámil starosta Tomáš Levinský. Co tedy bude v Tilii? Prostory pro městský úřad, ordinace lékařů, lékárnu,

kancelář městské policie, městskou knihovnu, učebny hudební výuky ZUŠ a další funkční prostory jako infocentrum nebo obřadní síň. „Nás i projektanty překvapila předpokládaná cena revitalizace, která je bezmála 100 milionů korun. Náš předpoklad byl 60 milionů. Nicméně se v průběhu přípravy tohoto projektu zpřísnily podmínky výstavby a rekonstrukce budov orgánu veřejné moci a budova musí splňovat podmínku objektu s téměř nulovou spotřebou energie. Objekt byl zařazen do registru brownfieldů, a proto jsme mohli koncem dubna odeslat žádost o podporu ze *Státního fondu podpory investic*, kde žádáme o výši 39 milionů korun a 11 milionů

bezúročného úvěru na revitalizaci území se starou stavební zátěží pro jiné než hospodářské využití,“ počítá rychnovský starosta.

liberecký kraj

* Příští týden se otevřou díky rozvolnění další hrady a zámky.

V pondělí zahájí sezonu Sychrov, v úterý Hrubý Rohozec, Lemberk a Zákupy, v pátek Grabštejn. Pojdme se po památkách na Liberecku podívat podrobněji.

Na **Hrubém Rohozci** sice probíhá oprava říms a okapových svodů ve vnitřním nádvoří zámku. Nicméně zámek bude otevřen veřejnosti – tři prohlídkové trasy

byly obohaceny o drobné předměty, dokreslující život aristokracie a jejich personálu na počátku 20. století, v nabídce zůstává také zkrácený okruh pro rodiče s dětmi a pro mě (25 minut).

Prokážete-li se na Hrubém Rohozci vstupenkou ze zámku Sychrov, hradu Trosky, ZOO Liberec, zaplatíte místo plného snížené vstupné. Nevím ale, jestli totéž platí na Sychrově a Troskách.

Na hradě **Grabštejn** se taky opravuje, začala oprava tzv. Malého nádvoří. Stavební práce mají za úkol stabilizovat jednak sklepní klenby pod kaplí sv. Barbory, a také dnes již nefunkční podzemní chodby sloužící původně jako spojovací provozní koridor mezi kuchyní a dalšími částmi hradu. Po archeologickém výzkumu, který bude trvat dle předpokladu dva až tři měsíce, přijde na řadu oprava kleneb, položení nové dešťové kanalizace a uvedení nádvoří do původního stavu. Náročné archeologické i stavební práce si vyžádají změny v návštěvnickém provozu, neboť nádvoří, přes které vedou všechny prohlídkové okruhy, zůstane pro veřejnost uzavřeno, a proto zůstane, až na výjimky, zavřena také věž. Ta se bude zpřístupňovat pouze mimořádně, nejbližším termínem je 12. červen u příležitosti akce Víkend otevřených zahrad. Základní prohlídkový okruh pro letošní sezonu nabídne prohlídku archeologické expozice i kaple, se zahájením provozu bude na hradě opět fungovat oblíbená krčma v někdejší konírně.

Zpřístupněn je v současné době hrad **Trosky**, ikona Českého ráje. Na 2. nádvoří hradu bylo kompletně zrekonstruováno pódium pro pořádání kulturních akcí. Nadále je před bránou hradu možnost využití psího koutku.

Také **Bezděz** je už otevřen, dochází vůbec historicky poprvé k zpřístupnění vyhlídky pod kaplí, neboť je zde vybudováno nové schodiště. Vyhlídka je veřejnosti přístupná i v době uzavření hradu. Začala zde také oprava ochozu na Velké hradní věži – ta je pro veřejnost nyní nepřístupná, přístup bude umožněn v červenci a srpnu, od září zde budou práce opět pokračovat.

S otevřením zámku **Zákupy** pro veřejnost zde bude zahájen i celoroční provoz, neboť je zde nachystána i Zimní trasa. Zámek Zákupy bude tak v Libereckém kraji vedle stávajícího Sychrova druhým celoročně zpřístupněným objektem v rámci Národního památkového ústavu. Na Zákupích byla o loveckou chodbu plnou trofejí a dobových vycpanin rozšířena trasa *Interiéry 1. patra a zámecká kuchyně*, od června zde bude samostatná trasa pro děti a jejich doprovod v zámeckém sklepení pod názvem *Nadpřirozené a pohádkové bytosti*.

Na hradě a zámku **Frýdlant** do 3. června natáčí Česká televize pohádku a tak je objekt pro veřejnost uzavřen, po zpřístupnění čeká návštěvníky doplněná obrazárna, kam byly přidány restaurované obrazy frýdlantských majitelů. Z hlediska stavební obnovy je zde plánována oprava fasády kastelánského křídla, oprava ale nebude mít vliv na návštěvnický provoz.

liberec

*** ANIFILM je prvním letošním filmovým festivalem, na kterém se můžeme setkat**

Po mnoha měsících, kdy byl náš život výrazně omezen, se ukazuje naděje, že se vše má šanci vrátit do normální situace. Budeme si opět postupně zvykat na běžný život a konečně se dočkáme toho, co nám nejvíce chybělo.

Pro řadu z nás to byl život s kulturou, s jejím prožíváním i sdílením s blízkými lidmi. A jednou z prvních velkých kulturních akcí, která se uskuteční, bude Mezinárodní festival animovaných filmů ANIFILM v Liberci, který se koná ve dnech 22. až 27. června 2021.

Sice v té době budou ještě platná některá opatření, ale určitě budou mít návštěvníci festivalu šanci vidět spoustu animovaných filmů: nejnovějších i už dlouho slavných, světových i českých. Hlavní snahou organizátorů je, aby plánovaný program festivalu mohl bezpečně proběhnout pokud možno v plném rozsahu, aby se lidé mohli společně účastnit festivalových projekcí, dílen, her, výstav, koncertů i divadel.

Festivalové soutěže budou mít tradiční kategorie, novinky ze světa animovaného filmu se představí v mezinárodních soutěžních kategoriích celovečerních, krátkých a studentských filmů, tyto tři sekce pak doplňují soutěže abstraktní a nenarativní animace, videoklipů, virtuální reality a počítačových her.

A česká animovaná tvorba se v mezinárodních soutěžích rozhodně neztrácí: vždyť jen v prestižní soutěži celovečerních animovaných filmů se představí hned dva z celkem deseti soutěžících filmů. Českou premiéru v této kategorii budou mít filmy *Barevný sen* Jana Baleje a *Myši patří do nebe* režijního dua Denisa Grimmová a Jan Bubeníček. Objemné dekorace a loutky z tohoto filmu se objeví na doprovodné výstavě, která bude v prostorách zahradního křídla veřejnosti dlouho nepřístupného libereckého zámku až do konce roku.

Jan Hromádko, ANIFILM

V soutěži je doprovodí osm dalších celovečerních filmů, mezi nimiž například nebudou chybět oscarový kandidát *Vlkočodci* z irského studia *Cartoon Saloon*, dobrodružství *Malého upírka* od známého francouzského kreslíře Joana Sfar, biografický *Josep* o katalánském umělci Josepu Bartolím a film nezávislého amerického animátora Dashe Shawa *Kryptozoo*.

Neméně zajímavá soutěž krátkých filmů letos nabídne 38 snímků, jimž i v dnešní nelehké době nechybí humor, i když často ironický, absurdní nebo černý. Patří mezi ně například *Comeback* Vladimira Leschiova nebo *Jde o umění* od Joanny Quinn.

Mezi 32 vybraných studentských filmů se probojovaly i čtyři české, které potvrzují vzestup naší animace: *Hrůza v tónu gramofonu* studentů ze zlínské UTB a tři snímky z pražské FAMU: *Rudé boty*, *Jsme si o smrt blíž* a *Mraveniště*. Světová i česká animační špička se představí i v kategoriích videoklipů a abstraktní a nenarativní animace, VR filmů a počítačových her. Proběhne také tradiční soutěž národní animované tvorby – Český obzor.

za humny

MLADÁ BOLESLAV – Latinská babička drží patronát nad mladoboleslavskými studenty už od pradávna

I ti největší premianti si ze studentských let jistě vybaví situace, při kterých se pořádně zapotili. Studentům na Mladoboleslavsku, kteří se připravují na maturitu nebo na přijímací zkoušky, snad i letos alespoň přinese štěstí *Latinská babička*. Tedy hlavně těm, kteří vědí, kde ji hledat. Orientovat se v historii regionu totiž někdy není vůbec na škodu.

Anna Drobná žila v Mladé Boleslavi v devatenáctém století. Svou přezdívku *Latinská babička* si vysloužila i díky výborné znalosti latiny, kterou údajně jako jedna z mála žen v té době získala díky svému otci. Přestože jí samotné se žádného vysokého vzdělání nedostalo a nebyla ani učitelkou, svůj život zasvětila studentům zdejšího piaristického gymnázia, které zkoušela především z latinských slovíček. Šest z nich dokonce našlo ubytování v jejím domě na Starém městě naproti dnešní bystě Bedřicha Smetany. V domku, který už nestojí, provozovala také krámk s různými hospodářskými potřebami.

V té době se na školách vyučovalo jen několik předmětů. Kromě čtení, psaní a počtů byl součástí osnov zeměpis, dějepis, přírodopis a latina. Ti, kteří bydleli u *Latinské babičky*, byli premianti. Pro své studenty tehdy byla téměř druhou matkou, starala se o ně a pomáhala jim, aby ve škole prospívali na výbornou. Žáci v té době museli odříkávat učební látku téměř doslova, což nebylo vůbec snadné. Na léta strávená u Anny Drobné rád vzpomínal také spisovatel František Schulz, který jí věnoval jeden ze svých románů. V knižním příběhu *Latinské babičky* věrně popsal všechny reálie i drobné postavičky nebo objekty, které si zapamatoval.

V mládí se Anna Drobná nešťastně zamilovala do zdejšího oblíbeného vlasteneckého profesora, kněze Karla Hynka, který ovšem v roce 1804 z Mladé Boleslavi odešel. Později se provdala za mnohem staršího vdovce, se kterým vyvdala také dceru, kterou po jeho smrti sama vychovávala. Své vlastní děti *Latinská babička* neměla. Hynek se do Mladé Boleslavi vrátil až po čtyřiatřiceti letech, kdy se stal třídním učitelem jejího nevlastního vnuka Františka Hradce.

Anna Drobná zemřela v roce 1855 ve věku pětadesáti let, pochována je na Havelském hřbitově v Mladé Boleslavi. Studentský zvyk pokládat k jejímu hrobu květiny a prosit o přímluvu u maturitních zkoušek byl před několika lety obnoven, historie pokládání kytice však podle historiků sahá až do devadesátých let devatenáctého století a stojí za ním *Spolek Paní a dívek*. Tradice přetrvala až do druhé světové války a znovu ožila v roce 2003, kdy byl Havelský hřbitov po rekonstrukci znovu otevřen.

Podobných kouzelných historek, které i třeba vyústily v krásný zvyk přetrvávající dodnes, se v regionu traduje spousta. Ať už se jedná o příběhy jednotlivců, rodin, zájmových spolků nebo třeba firem, žádný z nich by neměl být nikdy zapomenut. I proto vznikla v loňském roce výzva *Nadačního fondu ŠKODA AUTO a Bohemian Heritage Fund* s názvem *Zapomenuté příběhy Mladoboleslavska*, jejímž cílem je vytvořit kolektivní paměť regionu.

○ Michaela Celárková, JAD Productions, Bakovsko; *foto: Zdeněk Štěpánek*

MLADÁ BOLESLAV – V Galerii pod věží bude výstava k výročí odchodu sovětských vojsk

Výstava 30 let od odchodu sovětských vojsk z Československa zahrnuje fotografie z let 1990-91, jejichž autorkou je fotografa Dana Kyndrová, která se v té době několik měsíců věnovala zachycení přelomové etapy novodobých českých a slovenských dějin – ukončení tzv. dočasného pobytu sovětských vojsk na území Československa. Výstava začíná v Galerii pod věží 4. června. Autorčiným cílem nebylo vytvořit podrobnou a přesnou kroniku samotného odchodu, ale zaměřila se na postihnout atmosféru v sovětských kasárnách, kde se

pro ni vizuálně koncentrovala předzvěst rozpadu sovětského impéria. Ubohost a apatie řadových vojáků uprostřed omšelých agitačních komunistických kulis tak nejen symbolizuje začínající agónii totalitního systému, ale zároveň budí soucit s prostým člověkem, který je jen loutkou velkých politických her.

Před zahájením odsunu bylo na československém území 75 000 sovětských vojáků, 17 000 příslušníků jejich rodin a dalších 23 000 civilních zaměstnanců. Působili v 67 posádkách v Čechách a na Moravě a v 16 na Slovensku. Vrchní velení bylo asi 50 kilometrů severně od Prahy v Milovicích.

Za odcházejícími jednotkami zůstaly nedořešené otázky škod na zdraví a životech československého obyvatelstva, na majetku a jednotlivých ekosystémech. Tím vším se nechala Dana Kyndrová inspirovat při vzniku svých černobílých fotografií, které můžete v Galerii pod věží vidět do 27. června.

○ Boleslavan

Tohle není to úplně zpráva z Českého ráje, ale je to docela zajímavý vhled do světa hledačů (někdy i pokladů)... Ostatně mám pro Lánov slabost, byl jsem tu dvakrát v penzionu Bílý hořec, když ho provozoval bývalý televizní kameraman Jirka Špaček, syn našeho slavného kardiochirurga. Vzpomínám si, že jsme asi v roce 1996 měli v místní obecní hospodě ples SORRY, tak se nám tu líbilo! Dodnes s útechou vzpomínám na procházku na zdejší Zlaté návrší k chatě Apaluše. Sice jsem tu zažil to, čemu se říká horská nemoc – nebylo to vůbec příjemné – o to přívětivěji mně však poskytli pomoc ve Zlatém mlýně (hodní lidé) a v hotelu Morava (byl sice bez hostů, ale pingl byl z Bubenče...)

HORNÍ LÁNOV – Nález dvou pražských grošů na území Horního Lánova

„Koncem roku 2020 se mi povedlo detektorem kovu najít dvě stříbrné mince pocházející z první poloviny 14. století. Konkrétně se jedná o pražský groš, který byl vyražen v mincovně v Kutné Hoře za vlády krále Jana Lucemburského

(1310-1346). Je tak o několik let starší, než první zmínka o Lánově z roku 1359, avšak neznamena to, že se sem v té době dostal, jelikož platil ještě dlouhou dobu po smrti Jana Lucemburského v roce 1346 (padl v bitvě u Kresčaku). První z grošů byl nalezen v hloubce 25 cm koncem listopadu a druhý jen asi 15 cm hluboko na konci prosince. Vzdušnou čarou cca 1 km od sebe. Průměr mince je okolo 28 mm a hmotnost 3,6 g. Na aversu můžeme vidět obraz české královské koruny a kolem ní opis se jménem panovníka IOHANNES PRIMUS (Jan první) a DEI GRATIA REX BOEMIE (z boží milosti král český). Na reversu je obraz českého lva a opis GROSSI PRAGENSES (groš pražský). Jakou hodnotu takový pražský groš ve své době měl a co se za něj dalo koupit? Uvedu tedy několik příkladů. Jeden groš se dělil na 12 parvů (haléřů, parvus = latinsky malý). Ve 14. století stálo jedno vejce 2 haléře. Za 1 groš se dal koupit nůž nebo 18 cihel a za 3 groše sekyra. Boty stály 3 až 8 grošů. Za 5 až 23 grošů se dal koupit vepř a za 22 až 55 grošů kráva. Nejdražší byly v Praze. Padesát grošů stál pluh. Tesař si v té době vydělal 16-20 grošů týdně a nádeník 4-6 grošů týdně.“

Zdroj: idnes.cz; Lukáš Tuček

Rozhovor s Lukášem Tučkem

Jak ses dostal k detektoringu?

Od dětství mě zajímala historie a fascinovaly mě příběhy předků, obzvláště těch, co žili tam, kde dnes žijeme my. Dlouho jsem toužil tenhle koníček vyzkoušet, ale z časových důvodů jsem to neustále odkládal. Půlku života hraju na kytaru v kapele, se kterou jezdíme o víkendech po celé ČR, a k tomu hraju fotbal za Lánov. V kombinaci s mojí časově náročnou prací to prostě už nešlo. No a pak přišel březen 2020 a ta slavná koronavirová krize. Zrušen veškerý sport a veškeré kulturní akce. V tom přišel můj tehdy sedmiletý syn s tím, že by si přál detektor, aby mohl hledat poklad. Tak jsem mu řekl, že já vlastně taky, a za dva dny přijel balík s veškerým vybavením. Nakonec to chytlo i moji paní, tak máme o výlety postaráno.

Trvalo dlouho, než jsi našel něco zajímavého?

Záleží na tom, co je pro koho zajímavé. Hned na první hledačce, kde jsme se oba seznamovali s různými signály a bojovali s nastavením detektoru, jsem našel celkem starý knoflík. Na druhé pak hliníkový 1 haléř z dob komunismu. Dneska by to bylo zklamání, ale tenkrát mě to dost nakoplo a hrozně mě to chytlo. Jak

hledáš lokalitu, na kterou vyrazíš? Té chvíli, než vyrazím, obvykle předchází příprava. Někdy dlouhá, někdy kratší, ale je potřeba nějaký čas sedět u starých map. Ač se to nezdá, tak v okolí je spousta historicky zajímavých míst. Některá jsou samozřejmě už probádaná, protože detektoring není žádná nová činnost a detektorářů v okolí je dost. Nejzajímavější jsou pro mě určitě staré cesty. Takovou starou cestu najdu na staré mapě a pak se ji snažím najít v terénu. Některé cesty jsou rozorané a dají se pouze přibližně tipovat, ale některé (obzvlášť lesní) jsou v terénu patrné a ty bývají hodně zajímavé. Nejsou to ale jen staré cesty. Hledat se dá i na polích nebo loukách. Záleží na situaci. Například na jaře se dobře hledá na loukách, ale ty pak zarostou. Nebo se dá jít na pole, ale to pak už je zaseté, takže zbývá už jen les.

Co všechno se dá tedy najít v Lánově a okolí?

Když se nebudeme bavit o odpadu, kterého je drtivě největší množství, tak především takové ty běžné nálezy jako knoflíky, olověné mlýnské plomby, botové a opaskové přezky, oděvní spony, součásti koňských postrojů, různé kule a projektily, podkovy, víčka od fajfek, šperky (prsteny, náušnice, přívěsky, brože), ptačí kroužky a hlavně taky mince. Těch mám za ten rok hledání stovky. Většinou se jedná o mince z dob komunismu nebo konce Rakouska-Uherska.

Poklady z lánovských luk, polí a starých cest.

Nálezy Lukáše Tučka (foto Barbora Mertlíková)

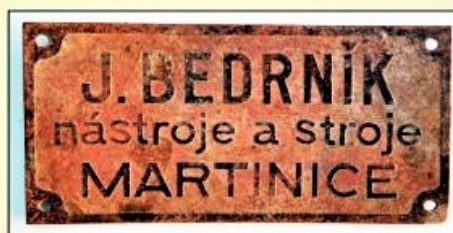
*1 krejcar Františka I., r. 1812
a 1 krejcar Josefa II., r. 1790.*

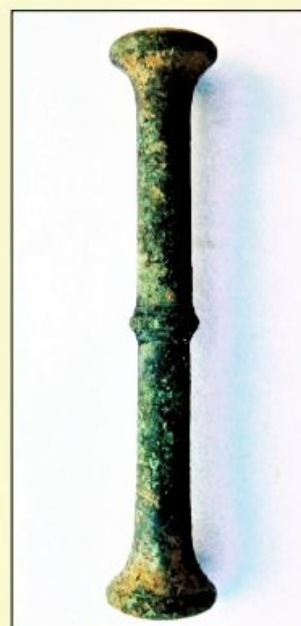
Bronzový prsten.

Koňské falery.

Reklamní vizitka.

Tlouk do hmoždíře.

Sem tam se ale povedou i zajímavější mince. Vzhledem k tomu, že se bavíme o lokalitách ze Sudet, tak není nouze o nálezy spojené s 2. světovou válkou, jako jsou různé odznaky, opaskové přezky, hodnotní označení, identifikační známky a další různé artefakty, které nám tady zanechali naši němečtí předchůdci. Je neuvěřitelné, kolik se toho dá najít... Je potřeba si uvědomit, že v dobách, ze kterých nálezy pocházejí, ti lidé všude chodili pěšky. Dneska sotva někoho

v lese potkáš, ale dřív ty lesní cesty a pěšiny byly hojně využívány. Nebyly žádné kapsy na zip a ten, kdo pracoval na poli, neseděl v traktoru jako dneska. Takže sem tam něco zákonitě museli lidi ztratit. Co se týče těch polí a luk, tak spousta artefaktů se tam dostala s hnojem. Tenkrát nebyl žádný svoz odpadu, tak co nebylo potřeba, hodilo se na hnůj. No a ten se pak rozházel po poli. To jsou případy třeba těch mlýnských plomb.

K čemu sloužila taková mlýnská plomba?

V mlýně pytel s moukou zaplombovali, aby si někdo po cestě z mlýna ke koncovému zákazníkovi nemohl odsypat. Na některých plombách se dá ještě přečíst, o jaký mlýn se jedná, což je celkem zajímavé. Dají se najít ale i jiné plomby než mlýnské. Např. celní, dražní, poštovní, firemní, ale ty mlýnské převládají.

Jaký je tvůj nejlepší nález?

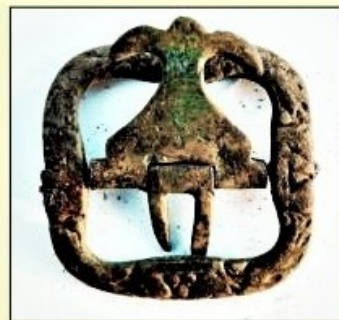
Tuhle otázku dostávám nejčastěji, ale nejde na ni jednoznačně odpovědět. Mám nejradši stříbrné mince. Povedlo se mi najít pražský groš ze 14. století, a to hned dvakrát. Když jsem našel první, tak jsem si myslel, že už se mi nikdy nic lepšího nepovede, a asi měsíc po tom to přišlo znova. Z těch středověkých nálezů mám i dvě opasková nákončí. To jedno ale není z Lánova, nýbrž z Roudnice v Krkonoších. Hodně si vážím třeba šatlénu k hodinkám se stříbrnou pamětní medailí, nebo stříbrného dvacetikrejcaru z roku 1848, ze kterého nějaký šikula vyrobil klíček na natahování kapesních hodinek. Ač nejsem „válník“, udělala mi velkou radost i opasková přezka Wehrmachtu v nádherném stavu nebo odznak za zranění z 1. sv. války. Koncem roku jsem se zaměřil na jedno místo v Horním Lánově, kde jsem našel pozůstatky bramborové války z roku 1778. Konkrétně odznaky granátníka z pruské patrontašky a 8 kulí, společně v jedné díře.

Kravský zvonec.

Moskva - město světa.

Přezka.

Našel jsem nejdřív klíček k hodinkám, později nadvakrát cca 20 m od sebe další kousky, takže možná budou časem hodinky kompletní.

Odznak okrskového cestáře (Bezirks-Strassen Einräumer).

Kousek od ní byl asi 15 cm pod povrchem vršek pruské čapky, taková kopule s plamínkem. Na té samé lokalitě jsem našel výsyp stříbrných mincí, konkrétně se jednalo o tříkrejcar Karla VI. z roku 1712 a tři grešle Leopolda I. z let 1669, 1696 a 1704. To je asi tak to nejlepší z roku 2020.

Jak poznáš, co jsi našel?

Jak jsem říkal, většinou to jsou běžné nálezy, které jsem dnes už schopen sám identifikovat a zařadit. Samozřejmě využívám internet. Je tam spousta informací a taky využívám fóra na různých detektorářských webech, kde kolegové rádi poradí.

Našel jsi i nějaké kuriozity?

Kuriozity jako takové asi ne, ale nějaké ne úplně běžné nálezy byly. Napadá mě třeba četnická pišťalka, nebo rtěnka z počátku 20. století. Z této doby jsem našel i torzo zapalovače. V létě jsem našel dělovou kouli z dob Marie Terezie. Lehce kuriózní byl i nález, který se mi povedl na jedné louce nad Horním Lánovem, už v katastru Strážného. Vykopl jsem ze země takovou kapsli, schránku k připevnění na psí obojek. Doma jsem zjistil, že závit jde povolit a že je v ní papírek se jménem psa a adresou majitele. Dle telefonního čísla, které bylo třímístné, to odhaduju cca na 50. léta 20. století. Vtipnou historku mám i z hledání se svým synem. Bylo to v začátcích, kdy jsme se oba stále učili. Vyšli jsme si na louku na pomezí Lánova a Černého Dolu. Hned z kraje jsme našli torzo opaskové přezky úředníka říšských drah, což ve mně evokovalo pocit, že tam před námi asi nikdo nehledal, a těšil jsem se na další skvělé nálezy. V kostce jsem synovi vysvětlil, co znamená ten hákový kříž na přezce, a pokračovali jsme dál. Můj syn Honza byl se svým dětským detektorem asi 100 metrů ode mě a v tom na mě řve, že našel hodinky. Odpovídám mu: „Celý? Cibule?“ Honza na to: „Jo, celý a je na nich pes“ Běžíme k sobě a říkám mu, že to budou nějakého myslivce, když je na nich pes. Snad budou i stříbrný. Doběhli jsme k sobě a on otevřel ruku, ze které vykoukly moderní červenožluté dětské hodinky s plastovým pláštěm, s dalmatinem uprostřed ciferníku, vyrobené k filmu 101 dalmatinů. Radost se tedy nekonala, ale sranda byla.

Jezdíš hledat i mimo okolí?

Minimálně. Řekl bych, tak 90 procent chodím Lánov a okolí. Dokud tady bude kam jít hledat, nebudu to měnit. Ale věřím, že jednou přijde doba, kdy si řeknu, že už jsem tady byl všude a nezbude nic jiného, než se pustit do hledání jinde. Ale to nebude hned. Za chvíli se zase snad vrátíme do běžného života a už tomu nebudu moct dát tolik času a nepůjde to tak rychle.

Kolik nachodíš kilometrů?

Odvíjí se to od lokality a taky od toho, kolik času ten daný den mám. V lese v kopcích nachodím málo, ale na louce, kde chodíš po rovině tam a zpátky, to nabíhá rychleji. V létě, kdy se stmívá v 21 hodin, jsem zvládl i 20 kilometrů za hledačku, ale v zimě, kdy je už v 16 hodin tma, jsem byl rád za deset. Mám spočítáno, že za prosinec, kdy jsem měl víc pracovního volna, jsem nachodil okolo 300 tisíc kroků.

Už se ti stalo, že tě nějaký majitel vyhodil ze svého pozemku?

V první řadě je potřeba říct, že nikomu nelezu na zahradu, nebo někam, kam se to nehodí. Ty lokality jsou většinou někde mimo. Stalo se, že někdo přišel, ale mám výhodu, že se s každým domluví. Ctím všechny detektorářské zásady, tzn. všechny díry zahrabávám a upravuju tak, aby nikomu nevznikla žádná škoda, na louce vykopnu drn a ten tam zase vrátím tak, jak byl, v případě pole nechodím do zasetého, všechn odpad odnáším. Většinou, když už někdo přijde, tak je spíš zvědavý, co jsem našel.

Řešíš své nálezy s nějakými odborníky?

Ano. Jsem v kontaktu s Krkonošským muzeem ve Vrchlabí a musím říct, že tam jsou opravdu odborníci na místní historii a jejich přístup je skvělý. Některé moje nálezy se díky nim stanou součástí sbírek Krkonošského muzea, kde je pak (až svět bude zase normální) uvidí spousta lidí, což mě popravdě těší víc, než kdyby byly schované u mě v šuplíku.

Co by sis přál najít?

Určitě bych chtěl najít nějakou pistoli, protože jsou tady v lesích schované. I když to není primárně to, co mě zajímá, ty věci tady v Sudetech jsou. Kamarád tady v okolí našel asi 20 pistolí, ten se ale na to přímo specializuje. To by mě zajímalo. Největším cílem byl ten pražský groš, to je takový grál, takže co můžu chtít najít víc. Asi bych chtěl najít nějaký depot mincí, cíleně schovaných, něco jako ten poklad u Janských Lázní. Taky bych chtěl najít něco z doby železné nebo bronzové, to se ale nedá najít tady. Ale v budoucnu, až to budu mít tady prochozené, půjdu do kraje. Chtěl bych najít něco z pravěku nebo starověku. Tyhle nálezy (záušnice, náramky, spony, amulety) se dají najít poměrně často, jak to sleduju. To pak jsou zajímavé záležitosti pro archeology a člověk se potom stane v podstatě součástí nějakého výzkumu, což musí být zajímavé.

○ Karolina Boková, Zpravodaj obcí Lánov

Můj milý hotel Morava. Ale že je tu krásně!

LOMNICE n/P – Kulturní a informační středisko vás zve na znovuoobnovené filmové promítání v lomnickém kině, Informace o programu, dalších promítacích dnech a platných vládních opatřeních na www.kino.kislomnice.cz. Kinokavárna má otevřenou terasu: pondělí - pátek 10.00 - 17.00.

PROGRAM:

28/5 17:30 **Bábovky**

20:00 **Krajina ve stínu**

29/5 17:30 **Píseň moře**

20:00 **Chlast**

30/5 19:00 **Rytíři spravedlnosti**

4/6 17:30 **Země nomádů**

20:00 **Ještě máme čas**

5/6 17:30 **Duše**

20:00 **Země nomádů**

6/6 19:00 **Nadějná mladá žena**

SEMILY – Muzeum a Pojizerská galerie Semily přichystalo dvě nové výstavy. Výstava ilustrací a kreseb Petry Hauptové je plná ilustrovaných knih pro děti, omalovánek a her. Semilská rodačka Petra Hauptová se kromě půvabných ilustrací pro děti věnuje i realistické kresbě a malbě. Vytvořila kresby dortů pro pořad Peče celá země a další výtvarné projekty. Součástí výstavy bude i tvořivá dílnička s úkoly od pana Ježka s odměnou.

Vernisáž výstavy proběhne **4. června v 16:00** hodin. Během zahájení proběhne i tvořivá dílnička pro děti vedená autorkou ilustrací Petrou Hauptovou.

Výstava potrvá do 25. července.

Druhá výstava mapuje sto let skautingu v Semilech od začátků ve 20. letech 20. století k současnosti skrze příběhy semilských občanů. Vyzkoušet budete moci i skautské hry a dovednosti. Přijďte ochutnat skauting všemi smysly, nebo jen zavzpomínat.

Během vernisáže **4. června v 17:00** bude v prostorách semilského muzea pokřtěna i stejnojmenná kniha z pera kronikáře Ivo Navrátila vycházející v muzejní edici *Paměť Semilská*. Expozice o skautingu v muzeu přetrvá do 17. září.

Oddíl Psohlavců s vedoucím Lád'ou Fleknou, 1921. Foto Fr. Havrda, SOKA Semily

právě vyšlo !

Trosečník – kulturně společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechtete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
starší čísla naleznete na webu Geoparku Český ráj a knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaje